

Herman Egyed előadása Nagy Lajos királyról

(A Délmagyarország munkatársától) Csütörtökön délután nagy érdeklődés mellett nyílt meg az Egyetem Barátai Egyesületének szabadegyetemi előadásorozata. Az első előadás Herman Egyed egyetemi tanár tartotta, aki Nagy Lajos királyunkról értekezett a nagy uralkodó trónralépésének 600. évfordulója alkalmából. A megnyitó előadás előtt Baló József professzor, az Egyetem Barátai Egyesületének elnöke mondott bevezetőt, megemlékezett a Kormányzóhelyettes hősi haláláról. Az előadás nagyszámú közönsége egyperces hallgatással áldozott a hősi halált halt Kormányzóhelyettes emlékének.

Herman Egyed professzor lépett ezután az előadói emelvényre és bevezetesként megemlítette, hogy az Egyetem Barátainak Egyesülete szabadegyetemi előadásorozatában arra törekszik, hogy a meghívott előadók szakudományukból lehetőleg aktuális témát ismertessenek. Nehéz helyzete van azonban a történésznek, hiszen a történelem visszavonhatatlanul a múlté. Csupán évfordulók idézik vissza néha s akkor nyer aktualitást egy-egy történelmi alak, vagy esemény, ha a nemzet olyan helyzetbe kerül, hogy a történelmi eseményekből tanulságot meríthet a jelen problémáival kapcsolatban.

Nagy Lajos királyról azzal kezdte értekezését a kiváló történész, hogy felvetette a kérdést: vajon mi az oka annak, hogy a magyar nép egyelőre még mindig nem tiszteli a királyt? Azt mondta, hogy a magyar nép egyelőre még mindig nem tiszteli a királyt. Azt mondta, hogy a magyar nép egyelőre még mindig nem tiszteli a királyt. Azt mondta, hogy a magyar nép egyelőre még mindig nem tiszteli a királyt.

Az előadó lebilincselő modorban ismertette a krónikások megállapításait Nagy Lajos királyról. Nemcsak hazai források, többi között életrajzírója: Küllői János főesperes, hanem külföldi források, baráti és ellenséges népek megfigyelői egyaránt a legnagyobb tisztelettel és elismeréssel szólnak. Mély vallásosság mellett a már akkor ritkaságszámba menő lovagi lelkület ragadta meg a külföldi szemlélőket a magyar királyban, akit egy velencei megfigyelője így jellemez: »Becsületesség, igazságérzet, erény és mérséklet a magyar király jellemének legfőbb sajátosságai. A magyar művészeknek, tudományoknak nagy pártfogója volt s ő nyitott kaput a humanizmus és rönszázsz szélesen hömpölygő áramlatának. Az első magyar egyetem Pécsen neki köszönheti felállítását. A magyar nép azonban legelőször értekelte benne azt, hogy bár ereiben Árpád-vér is folyt, fíjilag inkább idegen származású volt, mégis teljesen és szívvél-lellekkel magyar csak magyar király tudott lenni. Esményképül az első magyar lovagkirályt: Szent Lászlót választotta, akinek kultuszát is ő állította a magyar nép elé. Ezt a tökéletes nemzeti asszimilációt és a magyar öntudatához való hozzáadomulást jutalmazta a magyar nép kitüntető jelzővel, amikor Nagy Lajosnak nevezte Lajos királyt.

Herman Egyed, mindvégig érdekes és aktuális mondanivalóval előadást a közönség lelkesen megtapsolta, majd Baló József professzor meglepő szavakkal megköszönte. A szabadegyetemi előadásorozat jövő csütörtöki előadóját Birkás Géza professzor lesz, aki »Francia utazók az Alföldön« cím alatt tart érdekességek előadását.

Harminc vagon nemlétező tűzifát adott el ravasz telefontrükkkel egy szegedi ál-fakereskedő

(A Délmagyarország munkatársától) Az áldetektív telefontrükkös szélhámosságai után most egy nagyobb szabású telefonos csalás ügye foglalkoztatja a nyomozó hatóságokat.

Egy hónappal ezelőtt határozott, jócsengésű férfinag hívta Szegedről az egyik szentesi fakereskedőt.

— Kérem, úgy hallottam, hogy Önöknél faincsig van — mondotta. Tudnék arra irányítani harminc vagon száritott akácát. Eredetileg Szegednek lett rendelve, de a városba időközben rengeteg fa érkezett s most nem tudom mit csináljak vele.

A szentesi fakereskedő óvatosságból megkérdezte, hogy kivel beszél. Az ismeretlen telefonáló bemutatkozott. Jónévű fakereskedőnek mondta magát. Hamarosan meg is kötötték telefonon keresztül az üzletet és abba állapodtak meg, hogy a szentesi kereskedő az egyik fővárosi pénzintézetnél letétbe helyez 1200 pengő előleget.

A szentesi kereskedő ezután, ha kezdetben gyanakodott is, elhessegett magától minden gyanút. Aki egyik legelőkelőbb pesti pénzintézetnél folyószámlával rendelkezik, az nem lehet szélhámoss, gondolta. Ezzel a gondolattal utazott Pestre és felkereste a pénzintézetet.

Ott már tudtak arról, hogy 1200 pengőt kell befizetnie. Átvették a pénzt, szabályszerű elismervényt ad-

tak róla. A szentesi kereskedő ezután hazautazott és megkezdte a rendelések felvételét a harminc vagon fára. Mondani sem kell, hogy ezt a mennyiséget két hét alatt tuljegyzték. Amikor már minden deka fát lejegyeztek, a kereskedő a szegedi »kollega« megadott telefonszámon érdeklődni kezdett, hogy mi van a fával.

És ekkor következett a meglepetés. A megadott telefonszámon mit sem tudtak az állítólagos fakereskedőről. Soha sem látták és arról sem tudnak, hogy Szegeden ilyen nevű kereskedő volna.

Még egy utolsó reménysugárként felhívta telefonon a fővárosi pénzintézetet és érdeklődött, hogy hol található az illető, akinek folyószámlájára nemrégiben 1200 pengőt fizetett be.

— Kérem az az ur nem állandó ügyfelünk — hangzott a felvilágosítás — nem ismerjük, mert azelőtt nem volt nálunk. Arra adott megbízást csak, hogy uraságotól vegyünk fel 1200 pengőt. Amint Ön befizette, másnap már fel is vették az 1200 pengőt.

Ez a rövid története a füstbement harminc vagon fának...

A szentesi kereskedő természetesen feljelentést tett az ál-fakereskedő ellen, akinek kiletét most három város: Szeged, Budapest, Szentes detektívjei kutatják.

Shvoy Kálmán pere a budapesti ítélőtáblán

Budapest, október 8. Shvoy Kálmán ny. altábornagy, volt országgyűlési képviselő ellen annakidején az ügyészség hamis vád vétsége, továbbá Tukats Sándor szegedi főispán és Széchenyi István közjegyző sérelmére elkövetett rágalmozás és becsületsértés vétsége miatt emelt

vádat. Elsőfokon a büntetőtörvényszék Shvoy Kálmánt a fenti vétségek miatt 8 hónapi fegháza ítélt. Fellebbezés folytán csütörtökön az ítélőtáblához került az ügy, amely pénteken folytatja a tárgyalást, amikor valószínűleg ítéletet is hoz. (MOT)

Be kell jelenteni a lakás céljaira készült, de nem lakásnak használt helyiségeket

(A Délmagyarország munkatársától) Szegeden már régóta tapasztalható s egyre súlyosabb keretek között jelentkező lakáshiánnyal kapcsolatban dr. Széchenyi István kormánybiztos közjegyző, törvényhatósági bizottsági tag legutóbb beadványt nyújtott be a polgármesterhez s a beadványában azt kérte, hogy állítsanak fel lakáshivatalt Szegeden s ez a hivatal vegye kezébe a lakásprobléma megoldását. A figyelemreméltó beadvány a jogügyi bizottság elé került, ahol részletesen megvitaták a lakáskérdést, valamint az ezzel kapcsolatos helyzetet. A bizottság mindenképp megállapította, hogy a lakásügyekkel kapcsolatban egyizben már felterjesztést intézett a város a belügyminiszterhez s kérte, hogy terjessze ki Szegedre is annak a rendeletnek a hatályát, amely több, elsősorban az utóbbi évek során felszabadult nagyvárosban életben van. Ennek a rendeletnek az a lényege, hogy minden lakásmegüresedést nyolc nap alatt be kell jelenteni a polgármesterhez, aki nyolc nap alatt nyilatkozik arra nézve, hogy

igénybe óhajtja-e venni a lakást. Amennyiben a polgármester, illetve a lakáshivatal utján a városi hatóság nem tart igényt a lakásra, a tulajdonos maga adhatja bérbe, ellenkező esetben annak kell bérbe adni a lakást, akit a hatóság kijelöl. A város felterjesztésére azonban közölte a miniszter, hogy Szegedre nem terjesztheti ki a rendeletet s nem járul hozzá a lakáshivatal felállításához már csak azért sem, mert közismert, hogy Szegeden nincs felesleges lakás, sőt a lakáscsere és a lakásforgalom is minimális.

A bizottság megállapította a már lefolytatott hatósági összeírás alapján, hogy jelenleg Szegeden mindössze tizenkét üres lakás van, ezek is a perifériákon és ezek legnagyobb részük olyan, hogy a helyiségeket lakás céljaira nem lehet igénybe venni. Nagy szobaszámú lakás is aránylag kevés van a városban. Megállapították, hogy a 7 szobás lakások száma 3, a 6 szobás lakások száma 24, az 5 szobás lakások száma pedig 75. Szóba került az is, hogy ezeket a lakásokat két vagy

Péntek, 1942. október 9. 5

három lakássá kellene átalakítani, ennek azonban annyi akadály van, hogy olyan hatalmas költségekkel járna, hogy egyelőre erről sem lehet szó. A bizottság álláspontja az volt, hogy ilyen körülmények között valóban nem sok remény volna arra, hogy a felállítandó lakáshivatal eredményes munkát tudna kifejtetni a lakáshiány csökkentése érdekében, felállítás pedig olyan nagy anyagi megterhelést jelentene a városnak, hogy emiatt s azért is, mert egyizben már a miniszter is kifejezte álláspontját ebben az ügyben, nem látszik szükségesnek a lakáshivatal felállítása. Dr. Széchenyi István beadványában foglalt problémát azonban annyira fontosnak és súlyosnak tartja a bizottság, hogy az egyhangulag kialakult vélemény alapján a polgármester sürgős hirdetményben hívja fel a ház- és lakástulajdonosokat minden lakás céljaira épült, de jelenleg nem lakásként használt helyiségek bejelentésére. Ide tartoznak azok az egyesületi helyiségek, klubok, kártyaszalonok, biliárdszalonok, raktárak stb., amelyek olyan helyiségekben vannak elhelyezve, amelyek azelőtt lakások voltak, vagy lakás céljaira alkalmasak. A polgármester hirdetménye közli, hogy a bejelentési kötelezettségek elmulasztása súlyos kihágás, amelynek a büntetése hat hónapig terjedhető fegháza. A bejelentett adatok valódiságát egyébként hatóságilag ellenőrzik és azt is ellenőrzik, hogy minden ilyen fajta helyiség bejelentése megtörtént-e? A városházán remélik, hogy ennek a rendelkezésnek eredményeként jelentős számmal szabadulnak majd fel és állanak rendelkezésre lakások.

Banner professzor képviseli a várost Kolozsváron a szegedi emléktábla leleplezésén

(A Délmagyarország munkatársától) Jelentette a Délmagyarország, hogy a kolozsvári Ferencz József-tudományegyetem aulájában emléktáblát helyeztek el s ezen háláteltem emelik ki Szeged vendég szeretetét s az egyetem fennmaradása és továbbfejlesztése érdekében tett nagy szolgálatait. Az emléktáblát október 12-én, hétfőn ünnepélyes keretek között avatják fel Kolozsváron. A Ferencz József-tudományegyetem tanácsa közölte az emlékmű létesítését Szeged hatóságával s meghívót küldött a felavatási ünnepségre. A város hatósága meglepő hangon átiratban köszönte meg a Ferencz József-tudományegyetemnek a jóleső megemlékezést az egyetem szegedi éveire. Dr. Pálffy József polgármester dr. Banner János egyetemi tanárt, a Horthy Miklós-tudományegyetem professzorát kérte fel, hogy a város hatósága és a főispán képviselőjében utazzék Kolozsvárra és vegyen részt a leleplezési ünnepségen.

— A TISZA VIZÁLLÁSA. A szegedi rendőrség révkapitánysága közli: A Tisza vizállása október 8-án reggel 7 órakor 136 cm, hőmérséklete 17 fok Celsius. A leendő hőmérséklete 12 fok Celsius.